

Buitenlesdag

GOODPLANET challenges

INLEIDING

De natuur is zó mooi, ze ruikt lekker, ze is aangenaam en ... ze doet ons leven ! Nochtans besteden we niet altijd aandacht aan de natuur. Vaak is een plekje natuur verwoest of vervuild. Gelukkig kunnen we met een paar kleine gebaren al heel wat doen om haar te beschermen...

De beste manier om te leren hoe je de natuur kan behouden is door haar beter te leren kennen. Daarvoor moeten we uiteraard naar buiten! Een les buiten de schoolmuren is ideaal hiervoor: genieten van de natuur, observeren van wilde planten, bomen inspecteren op straat, herfstbladeren verzamelen, veren of lege slakkenhuizen zoeken... er valt zo veel te ontdekken!

Voordat we naar buiten trekken kunnen we alvast nadenken over wat we kunnen doen om de planeet te beschermen. Nemen we een tussendoortje mee naar onze buitenles? Of houden we tegelijk ook een picknick ? Laat ons dan ook daarrond wat keuzes maken; een zakje chips of een appel? In een plastic zakje of in een rieten mand? Deze kleine gebaren tellen zeker mee onze mooie planeet en de natuur die ons omringt te beschermen. Denk hierbij aan de voorgaande challenges 'Zero afval' en 'Eet lokaal'.

FOCUS

Deze pedagogische fiche kan je gebruiken om met de kinderen rond het thema 'Buitenlesdag' te werken. Het thema biedt een scala aan mogelijkheden: milieu, duurzame voeding, hoe voelen we ons in de natuur....

Voor de leerlingen van de **tweede graad** van de lagere school stellen we voor om: na te denken wat de ideale inhoud is van een picknickmand, een luisteroefening om alert te zijn voor de geluiden om ons heen en een oefening rond de verscheidenheid aan dieren in de natuur.

De verschillende fiches komen tegemoet aan de eindtermen voor het basisonderwijs: leergebied Wetenschap en techniek (1.1; 1.23-1.26; 1.6) en aan de vakoverschrijdende eindtermen 'leren leren'.

Met de steun van:

ACTIVITEIT 1 : Kies je picknickmand

Deze oefening laat toe om samen met de kinderen na te denken welke dingen je meeneemt op een picknick die goed is voor de planeet: zo weinig mogelijk afval, lokaal voedsel, gezond voedsel, ...

- Print een blad per kind.
- Laat hen vervolgens de producten omcirkelen die ze zouden meenemen op een picknick die goed is voor de aarde.
- Verbeter klassikaal. Een ideale gelegenheid om te bespreken waarom je een ananas best bewaart voor de feestdagen en waarom je blikjes fruitsap en blikjes zo veel mogelijk vermijdt.

ACTIVITEIT 2 : De natuur spreekt

Deze luisteroefening kent meerder varianten. Je vind ze in bijgevoegde pagina. Kies diegene die je het meest bevalt in functie van de plaats, wat op dat ogenblik mogelijk is, de gekozen ondersteuning, ...

Andere activiteiten vind je ook op de website www.deboomin.eu. Aarzel niet er eens rond te snuisteren.

ACTIVITEIT 3 : Een plantje kweken, dat vraagt tijd

Deze oefening laat de kinderen toe te begrijpen wat er voorafgaat aan de groenten of fruit die ze in de supermarkt vinden. Een plant laten groeien vraagt tijd, zon, water, een goede omgeving...

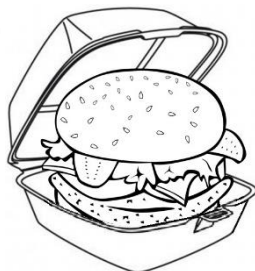
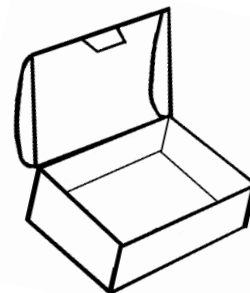
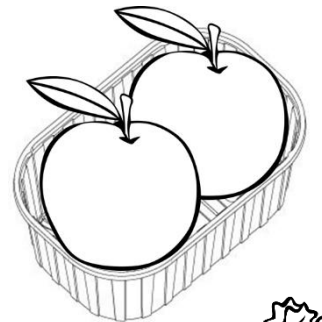
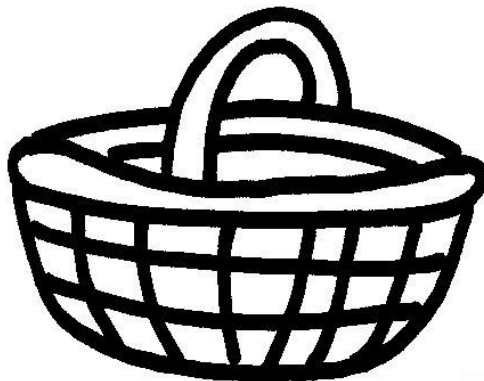
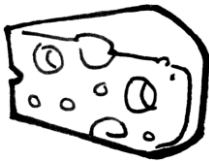
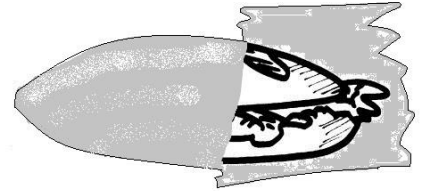
Laat, indien mogelijk, deze invulfiche gepaard gaan met wat praktijk: handen in de aarde, in de schooltuin of in potjes 😊.

Antwoorden (invulblad)

- A. Zaadje – kiemen – wortels – blaadjes - bloemen – vruchten – boontjes
- B. Er zijn 2-3 maanden nodig tussen het moment van planten en oogsten van boontjes.
- C. Water – zon – aarde

Vul je picknickmand

Kleur de producten die jij zou meenemen op een picknick die goed is voor de aarde.

De natuur spreekt tot ons (instructies)

Kies je plek en/of varieer met de plek :

- In de klas. Open de ramen en vraag de leerlingen om zichzelf in luisterpositie te plaatsen: ogen dicht, oren helder, hoofd op hun armen gekruist op de bank.
- In de tuin. Na de pauze kun je dezelfde oefening doen in de tuin. Je zult de vogels zeker horen.
- In het bos. Ga naar een bos of een plekje natuur bij de school en bied de kinderen aan zich af te zonderen. Eenmaal alleen moet iedereen zwijgen. Zo, zonder iets te doen, kan je gemakkelijk de geluiden van de natuur waarnemen.

De oefening :

- Start met de kinderen te vragen geluiden op te noemen die ze kennen uit de natuur. Waarschijnlijk zullen ze vogels antwoorden. Maar misschien ook andere geluiden : de straat, gelach van de kinderen, ...
- Stel dan voor dat de kinderen goed luisteren. Dan opnieuw vertellen wat ze hebben gehoord. Want die vogel die zingt, is dat dichtbij of ver weg? Niet gemakkelijk te zeggen wanneer je in een groep zit en iedereen lawaai maakt. Vraag hen dit gewaar te worden. Wat zijn de dichtstbijzijnde geluid, geluiden vanuit de klas. Wat is geluid van buiten (stad, straat, akker, burens, ...)? Wat zijn geluiden die van veraf komen? Tijdens het luisteren is het mogelijk om vrij ongebruikelijke geluiden te horen. De autostrade die zich nochtans 2 km verderop bevindt (veraf). Het grootste insect dat aan hun voeten loopt of de vlieg die rond hun hoofd vliegt (dichtbij).

Nabespreking – verschillende mogelijkheden :

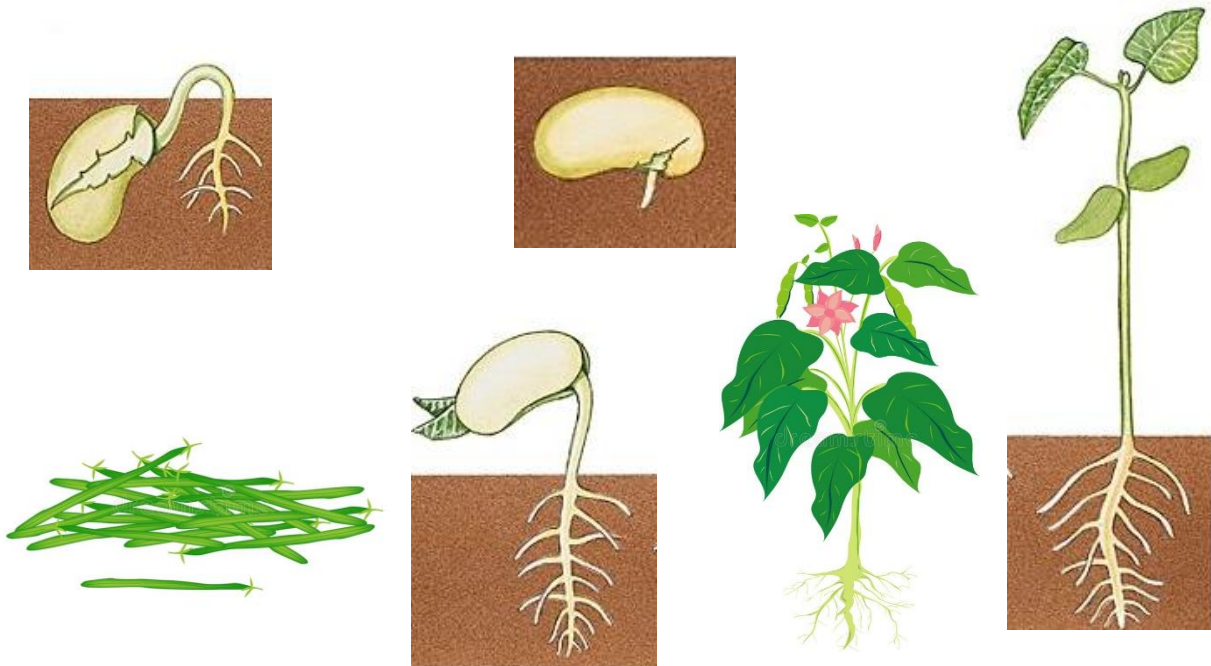
- In een deelronde laat je iedereen vertellen wat hij/zij heeft gehoord.
- Laat leerlingen een tekening maken die de geluiden die ze gehoord hebben weergeeft.
- Maak een mindmap die de geluiden voorstellen (co-creatie). Wie wil kan op bord het geluid dat hij hoorde komen weergeven. Hiertoe beelden ze zich in dat ze het geluid opnieuw horen. Het geluid kan op verschillende manieren weergegeven worden:
 - de naam noteren van wat de oorzaak van het geluid was (bv schrijf "vogel" of "tractor")
 - dat wat het geluid voortbracht tekenen (bv een vogel tekenen)
 - proberen het geluid schriftelijk te vertalen (bv "tjilp tjilp", "toktoktok", "brrrroem")
 - door je een gesprek te verbeelden ("hoe gaat het?", zegt de specht – "heel goed en met jou?" antwoordt de boomklever)

Variant (audio) - vrij te vinden op het net 🧐 :

- Herken 25 vogels en hun zang: https://www.youtube.com/watch?v=9znudi_0uql&t=132s
- Natuurgeluiden bos: <https://www.youtube.com/watch?v=wbbxb19M5js&t=2865s>
- Kindermeditatie 'Vlinder': <https://youtu.be/R7aC8fIVs5A>

ACTIVITEIT : Een plantje kweken, dat vraagt tijd !

- Zet de prentjes hieronder in je juiste volgorde door een cijfer van 1 tot 6 bij te noteren.
- Vul bij de zinnen onder de prentjes het ontbrekende woord in.
- Omcirkel de goede antwoorden

- Het z..... werd in de aarde geplant.
- Het begint te k.....
- De plant komt piepen boven de aarde en zijn w..... worden steviger.
- De eerste b..... verschijnen en groeien.
- Meerdere b..... verschijnen, die later veranderen in v.....
- Tenslotte kunnen we oogsten en eten van deze heerlijke b.....

Omcirkel de goede antwoorden:

Hoeveel tijd denk je dat er nodig is tussen het planten van een zaadje en het oogsten van de boontjes ?

15 dagen – 2 tot 3 maanden – 6 maanden

Wat hebben de boontjes nodig om goed te groeien?

Water

Zon

Suiker

Voedsel

Aarde

Melk